

?Renaturalització

Ara sembla que s'ha posat de moda renaturalitzar, en anglès "rewilding". Ja fa anys que se'n parla. L'ecologista David Foreman membre i fundador, el 1980, del grup ecologista Earth first! el va usar per primer cop l'any 1990. Feia referència a la pèrdua d'espècies i hàbitats.

Tram del riu Llobregat proper als Tres Salts.

Més endavant, l'any 1998, des de la biologia de la conservació, el terme seria definit pels biòlegs Michael Soulés i Reed Noss. La renaturalització eren un seguit de metodologies centrades en el manteniment o reintroducció de les poblacions d'espècies clau, principalment depredadores o carnívores, i també la no fragmentació del hàbitats i grans corredors biològics per on es poden moure. La filosofia que hi havia al darrere era de tornar a l'estat primigeni grans extensions de natura antropitzada o malmesa.

Imaginem-nos un espai on no hi ha cap comunitat d'éssers vius, per exemple una illa volcànica de nova formació. Al llarg del temps, hi haurà un augment de la biodiversitat fins a arribar a un màxim que ja no es podrà superar, l'ecosistema arribarà a la seva maduresa. Aquesta transformació és la successió ecològica. Ara imaginem-nos que els humans --o altres pertorbacions naturals: nevades, secades?-- comencen a fer de les seves reduint la biodiversitat. Si marxéssim de l'illa es desenvoluparia un nou creixement de la biodiversitat i començaria una nova successió anomenada secundària que no portaria mai a l'ecosistema primigeni, a l'ecosistema madur.

Per tant, tenint presents els arguments que ens aporta la ciència ecològica, no podem retornar a l'estat primigeni qualsevol tros de natura antropitzada. Qualsevol ecosistema afectat per un impacte extern difícilment tornarà a l'estadi originari amb metodologies de renaturalització. Però ens hi podem aproximar, això sí. Caldrà veure si la renaturalització ha de *copiar* els ecosistemes que hi havia en el passat abans de qualsevol intervenció humana, els anomenats madurs, o els antropitzats al llarg de la història.

Pot semblar, però, del tot absurd voler renaturalitzar un ecosistema quan, en trenta anys, l'ecosistema que hi hauria d'haver, sigui madur o antropitzat, no existirà. N'hi haurà un de ben diferent per l'impacte imperceptible del canvi climàtic. En uns quants anys, la biodiversitat que forma part del nostres ecosistemes serà totalment diferent a l'actual: la pujada de temperatures globals farà que els organismes que hi visquin siguin els més resistent a la sequera i a temperatures altes. Simplificant molt: els alzinars tendiran a ser matollars.